

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлях 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4-90 зол.
Чвертьріччя 12-00 „
Півріччя 24-00 „
Річно 48-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адрес 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Новість! НА СВЯТА!
СТИЛЕВІ СЕРВІСИ виконані на підставі проєктів арт. маляря В. ДЯДИНЮКА
продає і висилає на замовлення фірма:
ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО, Львів, Галицька ч. 20. Тел. 67-75.
12-особовий сервіс (58 частин) — 200 зол. 6-особовий сервіс (24 частин) — 90 зол., гарнітур до
білої кави (9 частин) 25 зол., гарнітур до чорної кави (8 частин) 20 зол. — На бажання з провін-
ції висилаємо світлин. — Ціни стилевих сервісів не перевищують ні на один сотик ціни звичай-
них, фабричних виробів!

Ви не повинні відкладати заключення життєво-
го забезпечення, бо не знаєте, що жде Вас зав-
тра. Але знаєте, яка доля постигне Вашу родину
на випадок Вашої смерті, коли Ви не постарає-
тесь завчасу забезпечити її в одинокому
УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
НА ЖИТТЯ І РЕНТИ
„КАРПАТІЯ“,
Львів, Ринок Ч. 38 (власна камениця).

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий“
у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
Ч. тел.: 433. — Конто Почтової Шляху ч. 143.457. —
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)
як Центральна Каса Українських Кооператив
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твер-
дій валюті та поміщує в наших кооперативах, щоби
піднести господарський розвиток українського народу.

Письменні і свідомі люди! Прочитайте що
відозву в голос неписьменним і заохотіть їх,
щоби вступали до гуртка вчитися писати!
Неписьменні і неграмотні! Послухайте цієї
відозви, найдіть собі охочого письменного на-
вчителя, установіть собі дні і години навчання
і приступайте таки зараз до науки!
Українські громадяни і громадянки! З ві-
рою в успіх своєї праці беріться до діла! Ска-
жіть собі, що на весні снідаючого року не по-
вину бути у вашій місцевості ані одного не-
письменного чи неписьменної у віці до 40-го
року життя, а по змозі і в старшій віці. Цим ді-
лом зробите величезну прислугу слову наро-
дowi і приблизите його та себе до тої цілі, про
яку досі мріємо.
Хто викоріює неписьменність у своєму на-
роді, той гідний того, щоби його назвали бор-
цем за кращу долю Рідного Краю і Народу!
ГОЛ. ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ:
Д-р Іван Брик — голова, Василь Мудрий —
заст. голови, д-р Карло Коберський — заст. голо-
ви, Михайло Таранько — секретар.

Виповідаємо боротьбу неписьменности.

Чому ми слабі, хоч є в нас сила?

Львів, листопад 1932 р.
В далекому краю, за семи горами, за семи
річками, жив сліпий великан-силах. Він мав таку
силу, що підносяв млинське каміння, виривав
попелі дуби з корінням. Але не міг зужиткува-
ти тої сили на своє добро. Навіть малі діти мо-
гли безкарно робити йому всякі пакости, — бо
сліпота очей робила його слабшим навіть від
малі дитини.
Так говориться в казці про сліпого велика-
на. Подібний до того сліпця є нині й наш укра-
їнський народ. Наш народ є великий, має вели-
ку здібність ума, має здорову тіла та духа,
і до того він і багатий. Цими прикметами він
уже сильний, але тої сили не може використати
на своє добро, бо велика частина народу є
просто нездібна до життя і до життєвої бо-
ротьби власне через сліпоту. Не на очі ті люди
сліпі; зір у них бистрий і здоровий, сліпі вони
духом, бо неписьменні. Як сліпота очей так
і неписьменність відбирає кожній людині її ці-
ноту народowi його силу боротися за кращу
долю. Неписьменні не можуть гуртуватися, а
як тільки в єдності й гурті можна дійти до
кращого життя. Неписьменні не можуть читати,
і тому не можуть навчитися кращих способів
життя і господарки. Неписьменні не можуть
навчитися, як доходити свого права. Народи,
що мають між собою багато неписьменних, жи-
вуть у нужді, в неволі і в понижєнні, не є госпо-
дарями на своїй землі. А ті, між якими не-
письменних мало, живуть по людськи і мають
своє право. Між поляками є на кожних сто лю-
дей всього 25 неписьменних, між латвійцями є
на сто лише 19 неписьменних, між естонцями на
сто лише 12 неписьменних, між фінляндцями є
на сто тільки один неписьменний! А між украї-
нцями в границях нинішньої Польщі є на кож-
них сто душ — страшно сказати — около 60
(шістьдесят) неписьменних! (Між греко-като-
ликами є на сто душ 49 неписьменних, а між
православними на сто аж 72 неписьменних!).
Не дивися, що всі згадані тут народи, хоч ба-
гато менші від українського, мають нині сво-
ї держави і живуть своїм вільним життям. Лише
наш народ, хоч числить близько 50 мільонів
душ, живе так, як усі знаємо.
Тому, коли хочемо думати про якесь по-
вищення нашої долі, мусимо передовсім вико-
ристати з нашого народу його сліпоту, то є не-
письменність.
Головне Товариство „Просвіта“ кидає те-
пер між народ великий клич: „Борімося з не-
письменністю! Навчимо неписьменного!“ „Бо не-
письменність у народі є найтяжчою колодою
на його дорозі!“
Цей клич нехай дійде до кожного непись-
менного і нехай його спонукає навчитися не-
письменного писати й читати.

При читальнях „Просвіти“ та при інших
культурно-освітніх товариствах треба заложити
гуртки для боротьби з неписьменністю. Ті
гуртки повинні списати всіх неписьменних у
своєї місцевості від 16-го до 40-го року життя,
довинні придбати відповідні букварі та зараз
розпочати науку читання і писання для непись-
менних. Т-во „Просвіта“ у Львові видає новий
Буквар для неписьменних, а в ній є також по-
учення для організаторів того навчання. Т-во
„Просвіта“ радо уділить також кожному по-
трібних пояснень.
Знайте, що це не буде дуже важка робота
навчити неписьменного читати й писати. Наш
народ з природи спосібний до науки. Колись
був час, що в нашій народі було більше непись-
менних, як у всіх тих народів, які ми тут назва-
ли. Лише лихоліття історії позбавило наш на-
рід змоги вчитися. Але живе здібність і охота
до науки. При добрій волі письменних людей
зможемо ще скоро дїгнати в письменності інші
народи, а тоді доженемо їх і в силі та славі.

ЧЛЕНИ ГОЛ. ВИДІЛУ:
о. Юліан Дзєрович, Юліан Дроздовський, Ми-
кола Дужий, Михайло Кернога, Ярослав Колту-
нюк, Михайло Корчинський, о. Йосиф Луци-
ський, Василь Луцький, Остап Павлів, д-р Кость
Паньківський, д-р Михайло Холєвчук, Володи-
мир Целевич.
ЗАСТУПНИКИ ЧЛЕНІВ ГОЛ. ВИДІЛУ:
Михайло Галідей, д-р Ярослав Олексиниш, Ірина
Павликовська, Зеион Пеліньський, інж. Роман
Ракотський, Ольга Стасова.
ЧЛЕНИ РЕВІЗІЙНОЇ КОМПІЇ:
Д-р Павло Кризучий, д-р Іван Гужа, Роман
Клос, д-р Михайло Терлецький, інж. Євген Хра-
півий.
ЗАСТУПНИКИ
Михайло Кліш, Зотар Рудик.
КОМПІСІЯ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ НЕГРАМОТ-
НОСТІ:
о. Юліан Дзєрович, Олена Рівлева, Евстазія Ти-
шинська, Савина Сидорович, Володимир Полян-
ський, Денис Смилик, Степан Пожмурський, Ми-
хайло Дворян, Микола Мороз, Василь Бень,
Денис Петрів.

Шкільний плєбісцит.

Накладання й переведення шкільного плєбісциту за українською мовою навчання на підставі
закону з 31. липня 1924. Д. З. Р. П. ч. 79. поз. 766.
(Докінчення).

V. Підписування шкільних декларацій і потвер-
дження підписів.
1) Кожний батько української дитини вно-
сить окрему декларацію за свою дитину або й за
більше число дітей у шкільному віці.
Заввага: При виповнюванні шкільних декларацій не
визначувати польських слів: „рускіє“, „русьскіє“, „по-
пшехней“ та „руська“, „русінська“, щоби не давати при-
токи до евентуального уневажнення тих декларацій.
2) Правильно виповнені шкільні декларації
підписують батьки (матері або опікуни) в гро-
мадському уряді. Міністер Внутрішніх Справ о-
б'являючи з 19. лютого 1925 р. ч. III. 1254 („Газе-
та Адміністрації і Поліції Паньствова“) ч. 8. з
дня 21. лютого 1925) наказав громадським уря-
дам безумовно (безваглендє) безплатно потвер-
джувати підписи батьків чи їх заступників на
шкільних деклараціях за українською мовою
навчання.
Неписьменні дають у громадським уряді
знак хреста на деклараціях при 2 свідках, з я-
ких один підписує неписьменного і себе, а дру-
гий підписує себе також як другий свідок.
VI. Протести проти самоволі.
1) Якщо громадський уряд не хотів би по-
тверджувати підписів на шкільних деклараціях

або жадав оплати, то в кожному поодинокому
випадку треба аносити скаргу до Староства, Воє-
відства і Міністерства Внутрішніх Справ, най-
краще телеграфічно (до Міністерства з огляду
на закон про мову з 31. липня 1931. у польській
мові).
Після того вислати ще й авчєрпуючу пись-
менну жалобу до Староства, Воєвідства й Міні-
стерства з наведенням дати, місцевості, осіб і
свідків, а відпис переслати до Правної Оборони
при Головному Уряді „Р. Ш.“ у Львові, Ринок 10.
2) Якщо це не помогло би, то підписи по-
тверджувати у нотаря, в суді, або старостві.
VII. Кому і як доручувати шкільні декларації.
1) Якщо громадський уряд потвердив під-
писи батьків згідно їхніх заступників на шкіль-
них деклараціях за українською мовою навчан-
ня, тоді треба їх доручити належному пові-
товому шкільному інспекторові. Ані шкільний
закон з 31. липня 1924. ані виконаний розпорядок
з 7. січня 1925 р. не забороняють, щоби ті шкіль-
ні декларації доручувати разом. Тому, бажаючи
мати контроль над цілою плєбісцитовою акцією
та унеможливити евентуальні надування шкіль-
них інспекторів — треба шкільні декларації вно-
сити збірно і долучити до них євентуальні підпи-
си такого змісту:

Церковні матеріали

брокати на фелони, френзі, галіони, еисти, також всілякі матеріали для потреб церковних і літургичних — а також осінні новини у нових і шовку на плащі і дамські сукні поручає фірма

АДОЛЬФ АВЕРБАХ, Львів, Ринок ч. 20, телеф. 7-54. Рік засновання 1890.

До Пана Повітового Шкільного Інспектора

Підписаний мешканець громади повіту
і товариші, всі батьки чи їх правні заступники дітей української народності в шкільному віці вносять
(подати число) шкільних декларацій за (подати число) дітей у шкільному віці з домаганням української мови в школі.

Про рішення справи просить згідно з постановою § 12 виконного розпорядку повідомити інтересованих батьків до рук підписаного.

(місцевість), дня 19

Ім'я і прізвище підписуючого і точна адреса.

2) Батьки мусять мати доказ у руці, що і коли внесли шкільні декларації. Таким доказом є напис (рубрум), на якому шкільний інспектор має підтвердити доручення шкільних декларацій. Напис (рубрум) лишається на половині аркуша так:

Напис (рубрум).

До Пана Повітового Шкільного Інспектора

Батьки і їх заступники українських дітей в громаді повіту складають (подати число) шкільних декларацій за (подати число) дітей у шкільному віці з домаганням української мови навчання в школі.

(місцевість), дня 19

Такий напис треба оSTEMПлювати стемплом за 20 сот. і при передачі шк. декларацій вимагати від шк. інспектора або його урядника в подальшій протоколі підтвердження на тім написі, коли саме доручено ті декларації. Якщо інспектор не хотів би того зробити, то внести проти нього зажадання до приналежної Шкільної Кураторії і до Міністерства Освіти, а шкільні декларації переслати до пов. шкільного інспектора порученням листом і реценсією дбайливо переховати.

Все це треба доручити чи післати поштою поручено так, щоб вплинуло до Повітової Шк. Ради найдалі до 31. грудня 1932.

VIII. Підсумки шкільного плебіситу.

Після скінчення шкільного плебіситу виконують Місцеві Плебіситові Комітети „Звіти“ з переведеного шкільного плебіситу за українською мовою навчання і перешлють приналежному Повітовому Плебіситовому Комітетові до 3. січня 1933 р., а Повітові Плебіситові Комітети зладять зіставлення за цілу свою область і перешлють до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок 10 найдавши до 15. січня 1933.

Друки таких „Звітів“ вишле — на бажання — Головна Управа „Р. Ш.“.

Додаткові завваги.

1) Комітети пороблять для себе відписи осіб, хто і за які діти вніс шк. декларації і взагалі з кожного письма у справі шкільного плебіситу, яке висилатиметься кудинибудь, треба робити докладний відпис з усіма підписами і дбайливо переховати у себе.

2) Шкільні декларації по ціні 3 сот. за штуку і брошури: Володимира Целевича: „Про нові шкільні закони“ (ціна 50 сот.) та Івана Герасимовича: „На тривогу! Основи української нації загрожено!“ (ціна 50 сот.) можна набити в Книгарні „Рідної Школи“ у Львові, вул. Сикстуська ч. 20 та в Головній Управі „Рідної Школи“ у Львові, Ринок 10.

Правна Оборона при Головній Управі „Рідної Школи“.

Потреба фонду на літературну нагороду.

Ювілей Б. Лепкого піддав „Новому Часові“ щасливу думку: створити постійну літературну нагороду. Наші різні установи та інституції повинні спромогтись разом на 2.500 зол. річно на премію за найкращий літературний твір. „Новий Час“, „Народня Справа“ дали вже перший почин своєю жертвою 250 зол.

Чи треба широко доказувати, яку велику вагу мала би така нагорода для оживлення нашого літературного руху? Досі Галичина крім конкурсних премій не мала інших літературних нагород. А і ті, що були, рідко піддержували літературу. Нема крапкого менту, як нинішній, щоб подумати над засобами, як оживити наш літературний рух. Само слово „рух“ звучить як іронія: це вже не завапал і не застія, не криза, а маразм.

Від літ не маємо ні установ ні підприємств, що видавали би літературні книжки. Коли є видавці, то думають перш усього про якнайширшу масу і пускають між нею паперових вужів, щоб якнайбільше інтерес шов. Коли такий інтерес навіть не суперечить освітній праці, то з літературою він не має (і сам не хоче мати) нічого спільного.

Інтелігентний загаль не має що читати, автори, де друкувати і наше культурне життя плыве під авіаком календарщини. Здається, що український інтелігент таки повинен би раз на місяць прочитати одну українську книжку. Пробуйте пригадати 12 таких книжок за минулий рік чи на цей рік. Не пайдете. — волієте польські бульварні переклади Уолеса.

Вибір чий український часопис.

НЮ ЙОРК. 5. листопада. (Вл. кор.) Щойно почався анову „Американський Українець“, періодичний український часопис, як орган Союзу Українсько-Американських Демократичних Клубів стейту Нью Йорк, призначений ним разом для пропаганди за демократичними кандидатами на президента, віцепрезидента, Злучених Держав, сенатора Вагнера й кандидата на губернатора стейту Нью Йорк, полк. Лемана. У вступній статті зазначено, що це „періодичне число“ за листопад, а на першій сторінці подає, що часопис існує вже третій рік. Добре було б, аби це було дійсністю хоч на будуче. Часопис видаваний „під редакцією Вильничого Комітету“.

Щорічна літературна нагорода може заохотити деякі видавництва друкувати „літературу“. Нагороджений твір це добра реклама для книжки, якої напад напевне виплатиться. При цьому наші видавництва пічуть дбати за літературну мову книжок, може й пічуться суперництво між ними. Щодо заохоти для авторів — заїмає і казати. Навіть найбільші таланти потребують зовнішньої спонуки. З історії літератури знаємо, в якій мірі її розвиток залежав від меценатів і добрих її опікунів, навіть таких, що використовували письменників матеріально.

У нас нема навіть видавничих п'явок, які друкували би літературні твори за найменші гонорари. Авторі передержують роками рукописи у хаті, а згодом і відкидають писати. Інтелігентний загаль, не маючи добрих літературних творів відкидає від рідної книжки. Щорічна літературна нагорода могла би стати першою сильною спонукою для авторів і видавців. Крім цього вона зацікавила би нашим видавничим ринком теж інтелігентний загаль, немешне заінтересований у зрості доброї лектури. У кожній із наших установ маємо однієї, що розуміють вагу літературного руху і їм неважко буде піддержати думку у своїй установі, що вона може спромогтись на жертву 20 золотих місячно на фонд найкращої української книжки.

Хто знає, чи за такою першою нагородою не підуть інші ініції для суперництва і у нашій зовсім замерлій літературній атмосфері повіє трохи свіжішим духом.

М. Р.

Ревматизми

і ті, що терплять на нервові болі

повинні у власнім інтересі випробувати таблетки Тоголя. Тоголь впливає боля. Нешкідливий для серця, шлунка та інших органів. Попробуйте і переконаєтесь самі, але жадайте у власнім інтересі тільки оригінальних таблеток Тоголя. 830 Дістанете у всіх аптеках. 2-5

ФІЛІСТОН „ДІЛА“ З 27. ЛИСТОПАДА 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

16

ВОВКУЛАКА.

— Думаю, що так, пане генерале.

Миттю закинула мені панна Івінська хусточку на очі і стягнула ззаду в усієї сили.

— Ви тепер на середині салюну, — сказала — витягніть руку... Добре! Я кажу, що ви не доторкнетесь стіни.

— Вперед руш! — закомандував генерал.

Треба було зробити всього п'ять до шість проків. Я посувався вперед дуже поволі, переконаний, що ваткнуся на якусь мотузяку або стільчик, підставлені зрадливо на моїй дорозі, щоб я перевернувся. Я чув придавлені сміхи, і це ще збільшувало мого збентеження. Вкінці, коли мені здавалося, що стою вже саме перед самою стіною, мій палець, який я витягнув перед собою встромив параз у щось холодне і линке. Я з обмерзлим відскоком взад і це викликало вибух сміху у всіх приляглих. Зірвавши перев'язку з очей, я побачив біля себе панну Івінську, яка тримала в руках посудину з медом, в яку я встромив палець, думаючи, що доторкнусь мурову. Означе потіхом для мене було те,

що я міг у свою чергу збентежитися, як оба ад'ютанти переходили ту саму пробу з таким самим успіхом як я.

До кінця вечора панна Івінська не переставала вже давати волі своєму збиточному гумору. Завжди глузлива, завжди свавільна, брала то одного то другого за предмет своїх жартів. Однак, я зазриміти, що зверталася найчастіше до графа, який, мущу сказати, не ображувався ніколи і навіть, здавалося, знаходила приємність у зацінках. Навпаки, коли вона робила наступ на кожного з ад'ютантів, він морщив брови і я бачив, як його око займалося тим понурим огнем, який справді мав у собі щось лиховісного. „Свавільна як мала кіточка, біла як молоко“. Мені здавалося, що пишучи цей вірш, Міцкевич хотів дати портрет панни Івінської.

V.

Товариство пішло на спочинок досить пізно. У багатих визначних литовських домах бачимо величаві срібні начиння, гарну обстановку, дорогі перські килими, але нема там, так як у наших дорожніх Німеччині, добрих пухових перин для стурбованого гостя. Відний, чи багатий, шляхтич чи мужик, кожний славлянин, а з ними і литовець, вміє знаменито спати на дощці. Замок Довгеллів не є винятком від загального правила. В кімнаті, куди завели мене і графа були

всього дві канапи, вкриті сафяном. Це не перелякало мене зовсім, бо підчас моїх подорожей я часто спав на голій землі і я глузував трохи з вигуків графа про брак цивілізації у його земляків. Пришов прислужник, щоб стягнути нам чоботи і привіс нам домашні халати та виступи. Граф, роздягнувшись, проходжувався мовчки якийсь час; потім зупинився нагло перед канапою, де я вже був простягнувся і спитав мене:

— Що думаєте про Юльку?

— На мою думку, вона чарівна.

— Так, але яка кокетка!.. Чи думаєте, що вона справді захоплюється цим руським сотником?

— Ад'ютантом?.. Звідкиж я можу знати?

— Так, такий хвортик!.. і тому повинен по-добитися жінкам.

— Я перечу вашому висновкові, пане графе. Хочете, щоб я сказав вам правду? Панні Івінській сто разів більше залежить на тім, щоб по-добитися графові Шемлотові, як усім ад'юнтам цілої армії.

Почервонів і не відповів нічого; але я мав враження, що мої слова зробили йому велику приємність. Якийсь час проходжувався ще мовчки, потім поглянувши на годинник, сказав:

— Ого, найкращий час йти спати, вже пізно.

(Продовження буде.)

Черчіль проти Німеччини.

ЛОНДОН. (ПАТ). У Палаті Громад виголосив велику промову Вінстон Черчіль, яка висловила величезне прагнення в політичних і дипломатичних кругах. Черчіль обговорив усі нагальніші міжнародні справи і заатакував творців льоанської угоди, які дали підставу та Версаль притоку не виконувати зобов'язань і не платити довгів. Черчіль заатакував нагально Німеччину, яка не хоче платити, а хоче зброї, створюючи через те величезну небезпеку.

Маніфестація австрійських селян.

ВІДЕНЬ. (ПАТ). Нині відбудеться у Відні масова маніфестація австрійських селян, улажена християнсько-суспільним селянським союзом. У маніфестації візьме участь 20.000 селян, що прийдуть до Відня спеціальними поїздами. Маніфестація зачнеться богослуженням у катедрі св. Стефана, після чого маніфестанти перейдуть вулицями міста до великої галі північно-західного двірця, де відбудеться віче. Метою демонстрації є заманіфестувати готовість австрійського селянства до праці з іншими кругами населення над господарською розбудовою австрійської республіки. Крім того демонстрація має на меті висловити довіру канцлерові Дольфусові. З уваги на можливість сутичок з гітлерівцями поліція поробила великі притотування.

чи ви зложили Листопадовий дар українським інвалідам?

Чи білля випране як слід?
Вистане заглянути до білизнярки!

Повна білизнярка свідчить найкраще про доброту засобу до прання. Тим незамінним засобом до прання є РАДІОН, бо коли його вживаєте, не треба вам терти білля, яке завдяки цьому може витримати довгі роки.

ПРАННЯ РАДІОНОМ
Є ВСЕТАКИ
НАЙОЩАДНІШЕ!

Легоньке як АВС

- а розпустити у зимній воді
- б варити 20 хвилин
- в покласти в гарячій, опісля в зимній воді.

Радіон НАПРАВДУ хоронить білля!

Кріза й безробіття української інтелігенції.

Дискусійний відчит п. В. Целевича.

(Короткий зміст.)

Кого розуміємо під назвою інтелігенції; надір, чи недостаток української інтелігенції; на якій вигляді укр. інтелігенції на держ. посади; розвиток нації і етап того розвитку, на якому і тепер український нарід; завдання української інтелігенції в сучасну пору і джерело її матеріального утримання; можливості праці для української інтелігенції в народі. Це ті головні точки дуже цікавого реферату п. н. «Кріза і безробіття української інтелігенції», який виголосив 24. листопада ц. р. ввечері у залі Української Бесіди у Львові Головний Секретар УНДО Володимир Целевич. Кожна з означених точок реферату, це ціла проблема в сучасній життєвій шпуді на землях у межах Польщі. А всі разом зложився на провідну тезу прелеганта, що нашим пекучим завданням дня є — переломати асхіку нашої інтелігенції і перевиловити теперішню українську генерацію в дусі потреб і виок народу та відповідно до умовин, серед яких тепер опинився нарід.

Щоби освітити справи, порушені в рефераті, треба би просто цілий реферат передрукувати. Тут обмежимося лише до напрямних, які за думку референта, наша інтелігенція мусить собі засвоїти, щоби вже відтепер з одного боку розбудовувати народне життя, а з другого — творити підстави свого власного матеріального зливання.

Інтелігенція, це збідніла каста людей, яка розростається без виглядів збути своє знання вкрам. Тим самим з кожним днем стає шораз більше безробітної інтелігенції і то по цілому світі. З того випливає потреба не лише добувати теоретичне знання, якого колись було досить на створення вартаті праці інтелігентів, але ще й добувати амінія практично достосовувати своє знання до життя, себто вміти творити вартаті праці.

Серед української інтелігенції є страшне безробіття. Вже тепер українські інтелігенти не мають праці, а для наростаючої інтелігенції є де менші вигляди найти ту працю. Виходило би де менше надмір інтелігенції. Колиж приглянемося потребам народнього життя, то побачимо, що інтелігенції у нас замало. Багато ділянок нашого народнього життя чекає праці інтелігентів і відповідним практичним знанням.

Наша інтелігенція мусить раз на все закинути надії на державні посади. Тих посад нема й не буде, бо є забагато кандидатів на ті посади, як з різних причин мають або вважають, що мусить мати на них першенство. З другого боку ми на руку їде політика держави.

Кожний нарід переживає три етапи свого національного розвитку: культурно-національний, політичний і господарський. Український нарід є саме на етапі господарського, але лише на його початку. Завданням українського народу є стати самостійним під господарським оглядом, бо не головна передумова дальшого посту-

пу. В етапі господарського розвитку обов'язує головним чином організованість. Тому й завданням української інтелігенції є взятися за ту організацію. Українська інтелігенція мусить виїти з дотеперішньої апатії.

Чи є можливості нашої господарської розбудови? Чи є в народі місце на працю і матеріальне забезпечення нашої інтелігенції? Безперечно так! Бо коли навіть маємо безробітну інтелігенцію, то поруч з тим в народі є величезне запотребування на інтелігентні сили, але з практичним знанням, достосованим до сучасних потреб.

Після реферату, як і треба було очікувати, розвинулася дуже жива дискусія. Забирали в чій

слово радник Копач, д-р К. Коберський, інж. Сербин, інж. Палій, д-р Гнатевич. У дискусії порушено також цілу низку цікавих справ, які ілюстрували або доповнювали твердження прелеганта. Як значіння мають справи, порушені в рефераті і як до них поставились слухачі, про те свідчить висесення зараз по скінченні реферату, щоби для дискусії визначити окремий вечір.

Реферат відбувся по запрошеннях Народньої Організації України м. Львова. Присутніх було 70 осіб.

З приводу того реферату треба би сказати, що порушені в ньому справи треба було вже давно висунути в нашому житті. Багато справ уже й порушувалося у нашій пресі, але все це були доривочні уваги. Тому треба витати цей виступ п. В. Целевича, який зобразив у своєму рефераті всесторонній матеріал і в упорядкованій формі предложив громадянству.

Єдина скромна критична замітка торкалася би чистоти мови, на яку всі наші прелегенти повинні звертати більше уваги.

Ювілей Українського Кооперативного Банку у Станиславові.

Станиславів, 25. XI. 1931.

Для 22. XI. ц. р. святкував Український Кооперативний Банк у Станиславові, який powstaв з колишньої Руської Міщанської Каси, потім Української Міщанської Каси, свій 30-літній ювілей. Для збелічання цих роковин видонили просвітні й економічні товариства Станиславова ювілейний комітет, який перевів ювілей у рамках кооперативно-осадищеного свята.

Перед сватом заняла теперішня Надзирна Рада місце на сцені українського „Сокола“, де відбулося ювіл. свято, на якому між себе заслуженого для розвитку інституції основника і дотеперішнього директора п. Теодора Чернявського. Свято відкрив д-р Юлій Олесницький, який без приготування мусів побіжно начеркнути історію ювілянта. Основний реферат віддав, бо п. Я. Ковальський, який узяв на себе обов'язок приготувати історію банку, за жалю, захворів, а не відступив свого реферату комусь іншому. Замість було негодуювання, що присутні не могли дозвітати про розріст банку й осадищеності та позичковий рух у ньому. Роздані на святі прозагандистичні летючки „Окладайте осадищеності в У. К. ВІ“ та „До кращого завтра“ не могли заспокоїти очидань вібраних.

Зате дуже долате вражіння полишили реферати: інж. Храпливого, який виголосив замість д-ра К. Коберського реферат про українські фінансові установи і реферат посла д-ра Ладика, що замість посла Луцького представив значіння поголовної осадищеності для нашого народу. Оба реферати були припортовані до слу-

хачів-селян, що являлися на святі в числі біля 500. Міщан було дуже мало, а інтелігенції майже нікого.

Перед рефератами виголосив дир. М. Шалюк привіт від станиславівського Окружного Союзу Кооперативів, а інж. Диків відчитав писемний привіт, що насліді в числі 39 від наших центральних фінансових установ у Львові, від кооперативних банків у Бересті й інших галицьких містах і від економічних та культурних товариств Станиславова й повіту. Не було привіту від Земельного Банку, який має свою агенцію у Станиславові та від кредитової установи українських аналізичників „Народній Дім“ у Станиславові.

Для пропаганди осадищеності проголошено на святі ухвалу Надзирної Ради, на основі якої діти членів банку, що вступають у ювілейному році банку в 7-ий рік життя, одержуватимуть даром видавковий книжочку в владом по 5 зол., які можна буде вибрати разом з дальшими осадищеностями дотичної дитини по 10 роках.

Свято мало поважний характер і зробило на всіх присутніх миле вражіння.

За океаном.

БУВШИЙ БРИТАНСЬКИЙ ПОСОЛ РЕАНІ СМІТ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ.

По побуті на Радянській Україні і відвіданні української Галичини бувший британський посол пацифіст, знаний український американський емігрант, Реллі Смит, прибув знову до Злучених Держав, щоби поінформувати американське громадянство про свої помічання. З цього нагоди п. Смит відішовся з українською яворською громадою в велику 13. листопада в год. 3. пополудні в Народній Домі. П. Смит має величезний матеріал з Радянської України з яких нарізна українців в Америці.

Хто не вміє користати з права — той не варта його мати. Використайте закон з 31. липня 1924 р. і переведіть шкільні плєбісцити за українською мовою навчання!

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“**Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.**Виконує швидко і солідно всілякого
рода друкарські роботи**по найдешевших цінах!****ІНСТИТУТ ДЛЯ ДОСЛІДЖУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СПРАВ У БУКАРЕШТІ.**

Гурт визначних румунських політиків, учених і письменників постановив оснувати в Букарешті Інститут для досліджування українських справ. Метою інституту має бути збирання наукових матеріалів і улаштування відкриттів про культурне, господарське й політичне життя України та про значіння її незалежності для міжнародної політики. Генеральним секретарем організаційного комітету вибрали Граціюна (проурядова партія), одного із впливових членів румунського парламенту. До організаційного комітету війшли далі професор університету Рале, що рівночасно є віцепрезидентом парламенту, та професор Мігедіне.

ПРОТИ ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ.

МІНХЕН, 25. 11. ПАТ. „Мінхенер-Авсгурс-гер Абендпостунг“ (орган німецьких націоналістів) помістив в одній із ост. чисел статтю на тему чехословацько-польського зближення та про небезпеку, яка з того повстала би для Німеччини. Останніми часами чехи, на думку згаданого часопису, мають однозгідні з поляками думки в справі т. зв. коридора та вмовляють у чл. населення, що Балтик чеський.

АРЕШТУВАЛИ БІЛЬШОВИЦЬКОГО АГЕНТА.

ЖЕНЕВА, 25. 11. ПАТ. Поліція арештувала вірменина, хеміка Меліка Елчіяна, якому закидає більшовицьку пропаганду у Швейцарії.

ЗА ВИБІТІ ШИБИ.

ЛЬВІВ, 25. 11. ПАТ. М-ство Суспільної Опіки переказало, в зв'язку з протижиттєвими експесами, які відбулися недавно у Львові, деяку суму до розпорядження львівського воєводи. Він цю суму переслав жилицькій віроісповідній громаді з припорученням роздати її між найбідніших власників крамниць, яким підчас експесів повибивали шибви.

ЖЕРТВИ ШАЛЕНОГО.

СІТЛ, 25. 11. ПАТ. Якийсь чоловік дістав на вулиці атаку шалу. Він кинувся на прохожих, убив шістьох людей, 12 поранив ножем, з тих 6 дуже тяжко. Поліції з трудом удалося обезсилити шаленого.

СТРАЙК УНІВ. СТУДЕНТІВ.

БУКАРЕШТ, 25. 11. ПАТ. В університеті з м. Клуж студенти застрайкували, щоб так зааротестувати проти високих університетських оплат.

3 організаційного руху.**ВЕЛИКА ГОСПОДАРСЬКО-ОСВІТНЯ АНКЕТА В КАЛУШІ.**

Для 7. листопада ц. р. на заклик Повітового Народного Комітету відбулася велика нарада в Калуші в селі Чародного Дому. Явилася кілька соток делегатів з усіх сіл повіту, приїхали також послы Пеленський і Великалонка. Наряду отворив у заступстві голови П. Н. К. директор Митович, представив послів і подав порядок наради. До приїзді вибрано о. Чорнегу зі Студинки на голову зборів, господаря Микитинського а Неговець на заступника, а п. Кондрата Вас. а Томашовень на секретаря. Перший виступив реферат на господарські теми пос. Пеленський. Він обговорив теперішній стан нашого села та повівся резолюції „Сільського Господаря“, відомі в пресі. Другий реферат на тему рідного виховання нашої молоді та про шкільний плабощит виступив пос. Великалонка. Обоє рефератів вислухали зібрані з найбільшим зацікавленням і промовців натхотили гучними овлясками. В дискусії виїбрали озово пп.: д-р Сохаський, Іваничиний, Афанась, Муха, Родивський Лаврїя, Котут, Лятиничиний, Митович. Ухвалено відомі резолюції а господарських справах з додатком сирив локальної натуре та порівнено перебіст плабощит а навчанням у школах в українській мові. Зокрема на внесення президія зборів збори ухвалили одностайно довіря і подяку за працю Українській Парламентарній Репрезентації, Центральному Комітетові УНДО і повітовому прововові.

Чи ви з нагоди листопада-місяця українських інвалідів зложили свою жертву на допомогу українським інвалідам?

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46.

— Вулична збірка на Т-во „Будучність“. По довгих зусиллях ввєднала Управа Т-ва Укр. Робітниць „Будучність“ у Львові дозвіл на вуличну збірку на будову домівки для бездомних чи безробітних українських робітниць. Збірка ця відбудеться в неділю 27. листопада. Отсею дорогою звертаємося до сердець українського громадянства а проханням заповнити своїми лептами пушки, а якими того дня будуть під усіма церквами і українськими інституціями ходити представниці товариства та тим способом заявити свою поміч у тім важнім, дотепер залишеним ділі. Дати змогу нашим робітницям організуватися у своєму товаристві і в рідному дусі виховуватися та забезпечити свою старість чи неміч — значить сповнити важний громадянський обов'язок.

— Симпатична новинка. Українська народна кераміка має свою добре заслужену славу не тільки в краю, але й широко за кордоном. Зразки покотського та полтавського гончарства з їх своєрідною орнаментикою украшують найвидатніші музеї світу. А тимчасом чужі, безвартісні й неестетичні фабрикатні заповнюють домів української інтелігенції та заможнішого мішанства, що в найкращому разі, бажаючи мати щось зближеного до рідного купує чеські, болгарські або ловицькі вироби. Щоби запобігти тій аномалії й обогатити культуру нашої буденної обстанови, рішилася відома українська фірма для продажі порцеляни п. О. Ониська дати зразки столових українських сервісів. Перший із комплектів, виконаний на підставі проєктів арт. маляра В. Дядинюка появився вже у продажі. Над дальшими проєктами комплектів працює кілька українських малярів-графіків. Можемо тільки привітати почин п. О. Ониська, що не жалючі ні коштів ні труду, рішив при помочі українських малярів дати нашим домам гарну й стилеву посуду з українською орнаментикою.

— Приклад гідний наслідування. Громадянин Петро Гладун і С-ка, власники моторово-вальцевого млина в Черчу, заключили зі Старшиною Повітового Кружка „Рідної Школи“ в Рогатині письмєнну умову, що від 1. листопада 1932 р. будуть давати 2 проц. від доходу бруто з млина на „Рідну Школу“. З цієї нагоди Старшина Кружка звертається а проханням до Всч. отців парохів, виділів читальень „Просвіти“, кооператив, кружків „Сільського Господаря“ і всіх свідомих громадян цілого району, щоби заохочували все українське громадянство вести мливо до вищезгаданого млина, чим причиняться подійно до доброго діла і згідно з гаслом: „Свій до свого“ причиняться до придбання фондів на „Рідну Школу“. За прикладом п. Гладуна повинні піти всі укр. підприємства, а українське громадянство повинно такі підприємства, що дають процент на народні цілі, в першу чергу піддержувати. — Старшина Повітового Кружка „Рідної Школи“ в Рогатині.

— Львівське радіо повідомляє, що нині, 26. ц. м. від год. 20. передає воно з королівської опери в Амстердамі Вердіа „Фальстафа“, в якій виступає геніяльний артист „Ля Скаля“ Стабіле.

— Свято Богдана Лепкого в Кракові. У нашому звіті зі свята Лепкого у Кракові закралася прикра помилка, а саме: рецитатії творів Б. Лепкого виконували д-р Лятинський і Юліан Геніх-Березовський, а не як було подане Ярослав Геніх-Березовський.

— Засідання Фільмолічної Секції НТШ. відбудеться в суботу 26. листопада а год. 18. в Бібліотечі Товариства.

— З Наук. Інституту в Берліні. 29. ц. м. заповідь там виклад доцент краківського університету д-р Кубійович п. а. „Половини у східних Карпатах“.

— Концерт югославянської музики. 1. грудня ц. р. у саді польського Музичного Т-ва (кіно „Аполон“) відбудеться концерт югославянської музики в роковини 14-літнього існування зєднаного королівства Югославії. Уся програма складена з югославянських музичних творів: югославянських народних пісень, творів на вільнобачелью та фовтанан. На концерті виступає

оркестра 40 полку, хор „Ехо“ та солісти п. А. Шмар, д-р Гут, п-ні Ф. Лістовська та п-ні О. Пухальська.

— Чи буде знижка комірної? Організації комірників у Польщі розпочали наново акцію в урядових колах, щоби добути знижку комірної. В останніх днях урядові чинники у Варшаві буцімто зацікавилися цією справою та рішили „щось“ зробити. Появилися поголоски, що сойм дістане законопроект про зміну охорони комірників. Кредити на розбудову міст і будову мешкальних домів мають подешевіти (їх тепер зовсім нема). Власникам домів, які мають банкові позички, мають знизити відсотки, зате вони мають знизити комірне. Комірники домагаються знижки комірної на 30 відс., звертаючи увагу, що заробіткові платні апали у Польщі на 40 а то й 50 проц.

— Процес Горгонової у Кракові. З уваги на недалекий термін процесу Горгонової у Кракові, куди Найв. Суд передав П справу, вчора нічим потягом відвезли Горгонову а львівських „Бригідок“ до Кракова. Приїхав за нею старшина краківської поліції, який привіз гроші на переїзд; крім нього проводили Горгонову ще й два агенти. Іхали окремим відділом III. класи. Відїзд „геройки“ бреховицької трагедії стаа своєрідною „сензацією“ на залізн. двірці у Львові.

— В поштових урядах Долина і Креховичі (пов. Долина) завели цілоденну і цілоночну телефонічну і телеграфічну службу замість дотеперішньої служби цілоденної необмеженої.

ПРИ НЕДОСТАЧІ АПЕТИТУ, зіпсованім шлунку, злому травлєнні, обструкції, забурєннях перемінні матерії, кропиви і свербі натуральна гірка вода „Franciszka-Józefa“ усуває з організму гнильні субстанції, що затрокують організм. Домагатися а аптиках і дрогеріях!

— Припинили в урядуванні пов. команданта поліції. В Раві Руській вели кілька тижнів слідство проти команданта тамошньої поліції Чарнецького, бо йому закинули надзужиття. Тепер Чернецького припинили в урядуванні, а становище пов. команданта віддали комісареві Куничкові.

— Полярне сяйво штучно відтворене. Трьох віденців зробило новий епохальний винахід. Технік Бріхе і дослідники полярного світла Р. Штермер і Фегард зуміли в своїй латораторії відтворити штучно освітлення підбігунового неба і передати це на фільмі. Сніжні простори, ледовики, хати ескімосів, хмари, порухи природи та поодинокі моменти, як овид розвиднюється все це вчені відтворили штучно так, що око глядача має найповнішу ілюзію дійсности. А проте все це „чудо“ зроблене тільки при помочі лампи з катодовими проміннями і двобігунним магнетом. Лампа заступає сонце, а магнет землю. Самі вчені, заки побачили цю незвичайну наукову вигадку не вірили, яким робом вона можлива.

— Білі греки. Греція має має 15 міліонів фунтів чи кілька родзників, з якими не має що робити. Англія, яка вживає їх до різдвяних пудінгів імовірно має родзники з кольоній, кращі та дешєвші. Викинути їх у море, як бразилійці роблять із надмірними запасами кави? Греки — славні купці. Тому їхні два міністерства, фінансів і внутрішніх справ, рішили, що ці родзники мусять зісти самі громадяни-патріоти. Треба їх тільки до цього примусити. І видали наказ, що хліб можна виробляти тільки зі сушених грецьких родзників.

— Новий володар Аннаму. Аннам має нового імператора. Ця країна між Кокінхіною і Тонкіном є під французьким протекторатом. Новий імператор 19-літній молодець, що недавно поїхав із Парижа. Зветься він Бао Даї і мешкає в Гюе, над рікою, що має поетичну назву „ріка пахошів“. На двірці ждали на нього рідні достойники і привитали його як „всєлатного володаря, батька та маму в одній особі“. Відтак промовляв французький генерал-губернатор Пер Паскїє, що є фактичним володарем цієї країни. Бао Даїс мусів годинами сидіти непорушно на престолі зі скиптром, заки перед ним перейде довжєзна кольона мандаринів із чобобитнею. Двірська етикета та королівська традиція а Аннам — давнє китайська, сувора. Його нарід не сміє його бачити. Молодий імператор мусить жити париськими споминами. У Парижі його виховували від 9 року життя і там навчили його всього того, що розсіває нульду; їдзи верхом, гри в ситківку, пінг-понг та на грамофоні Бао Даї привіз в Аннам величезну збірку грамофонових плит. Він знає теж кілька європейських мов, якщо хотів би читати книжки. Аннамська традиція каже, що ніодна людське око не може зупинитися на імператорі і ніодна жінка не може ввійти до престольної салі.

— Відкритиик Чапліна. У Нью-Йорку помер відомий в Америці імпресарій Вілліам Морріс, що називався так само як англійський письмен-

ГУВЕРОВА ПОСТАНОВА РОЗЧАРУВАЛА ФРАНЦІЮ.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Гувєрова постанова розчарувала політичні кола. Члени парламенту думають, що мотиви європейських урядів за-суджували, щоб їх узяти під увагу. На запит Аг. Агаса всі послі висловили одностайну думку. Віцепрезидент палати Пате (рад. лів.) при-гадав, що коли парламент ратифікував Версаль-ський договір, то застеріг, що сплати 32. Лепажай-нвдуть покриття в німецьких сплатах. Данелю (респ. лів.) сказав, що Франція на виразне до-магання Гувєра викресла належностей від Ні-меччини. Пос. Гає з жалем твердив, що аме-риканська гром. думка не розуміє Франції. Во-на забула про спільну боротьбу, де Франція да-вала кров, а Америка товари, так що ані штука-золота не переплила Атлантику. Соціалісти ви-словлюються подібно. Пос. Варєн сказав, що-коли Гувєр звільнив Німеччину від обов'язку-платення, внеможливив Франції вивязатися із-своїх платностей. Голова групи рад. соціалістів-комісії закордонних справ палати Франсоа-Амьєр, без уваги на резерву, яку йому наки-дали його функції, сказав, що ніхто не вірить, щоб сплати виконано 15. грудня. Певне є, що-як члени парламенту вважають становище А-мерики несправедливим, однак сподіються, що-залиша частина умов дозволить справедливо-управляти справу, маючи довіря для Амери-ки, якої тяжке положення не є тайною і яка не-сміє ризикувати, щоб це положення збільшу-вати та поглиблювати тяжке світове положен-ня, не рахуючися з моральними й матеріальни-ми можливостями Європи.

Малює. Його заслугою є те, що він відкрив-в однім малім лондонським музичголю Чарлі-Чалліна і дав йому 60 дол. на тиждень із тим, що мусить виїхати з ним в Америку. Морріс за-робив теж раніше чималі гроші на американ-ському турне Сари Бернар. Директори амери-канських театрів відмовилися відступити на-виступи Сари Бернар своїм самі з огляду на її-неморальне життя. Тоді Морріс побіччував ша-про, як для цирку, і там виступала С. Бернар у-ріжних містах із величезним успіхом.

— Причина розводів в Англії. Скільки роз-водів в Англії зростає щорічно. Одною з най-частіших причин цих розводів є пристрасть до-гри, яка охопила англійське жіноцтво. Числен-ні розводи в Англії перемінюються тепер у са-мі гри. Англії, що мандрують по світі, залишають до-ма жінки, які нудьгуючи, шукають розваги в-азартного та ріжного роду азартних грах. Ан-глійські жінки ставлять величезні суми на кін-ських перегонях і роблять усякі безглузді за-клади. Ця пристрасть охоплює не тільки жіно-цтво з вищих класів, але й середніх, де часто па-рують зайдні. Аж тепер замістилися жіночі-організації і домагаються окремих законів, які-забороняли б жінкам грати по клубках і за-кладати. Атмосфера вибагливої обстановки та-жорозатність дає дуже сильний аргумент ко-муністичним агітаторам. Льюїс Розбері, один із-найважливіших акціонерів джокеевих клубів,-виступив дуже гостро проти закладів жіноцтва-у кінських перегонях.

— Поліція мусить похуліти. Ще недавно в А-ндрії та Англії на поліцаїв вибирали високих-ізремених мущин. Так наказувала традиція з-добі мюна на вулиці. Коли замість коней-залиши авто, а боротьба з бандитами зводил-ся до стріля із револьверів, найбільших полі-цаїв найкраще було застрілити. Американське-місто Мінеаполіс зробило із цього факту та-ку висновок: подало до відома всім своїм гру-пам і високим поліцаєм, щоб якнайшвидше-похуліли. За цим містом підуть швидко й інші. Американські поліцаї мають перед собою те- саме завдання, що недавно жіноцтво, яке за-малу ціну хотіло придбати модну сріпку-дешо.

— Дитина диригентом. Тепер в Італії виступає-і-комперт 9-літн. хлопець Брунєто Гроссато. Дві ріки були випадки, щоб у дитячому віці-музики орієнтувалися у складній оркестровій-артистурі. Гроссато орієнтується в ній прегар-но. Він провадить оркестрою, що виконує та-ку важку таір як вагнерівських „Майстерів-зінгів“. Старі члени оркестри всміхаються скеп-тично і не вірять у можливість такого таланту. Але дитак палає за диригентську палочку, все-це йому у душі, питається енергійно. Чи не-„мелан-“ і відразу входить у партитуру, а ста-лий диригент. Можна уявити собі захоплені-підписи такою чудесною дитиною.

Цини набілу у Львові.

„Маслосока“ палаті кооперативам для 25 XI. 1932-го-жаско експортне та десертне пріма 3.00 зол., на-виступи 17—19 сот., літру сметани 0.90 зол. копт-мисл 1.90 зол.

На 10 осіб

7 має назубний камінь

...однак кожний із нас є zagrożений!

Причиною багатьох зубних хорб є ду-шкідливий назубний камінь. Майже-незримий, міститься він на внутрішній-стороні зубів, розхитує їх і доводить до-випадання. Усунете його, якщо будете-чистити зуби Кальодонтом! У Польщі-лише Кальодонт містить у собі Сульфо-рицинодеат за д-р Брейнілхом. Усуває-посадовно, але певно назубний камінь, не-дає творитись новому — залишає-зуби в добрім вигляді.

Цини в продажі:
Нормальна туба зол. 1.05, подв. туба зол. 1.60.

KALODONT

усуває назубний камінь

Дописи.

ГАЛИЧ. (Решей й арештування.) Для 21. XI. п. р. повилися в Залуці акції протидармації дотючки. У-авляку а ним передано в Залуці труп. Не арештовано-ліжого. Зате 22. XI. арештовано в Галичі студента Ся-винського і Найдича (в Деліва) та Осипа Мончука. Для 23. XI. відставили їх до Станіславова. В Межитріях-арештували одного з найбурхливіших місцевих-громадян, Павла Городенського, якого 22. XI. відставили рідном до-Станіславова. В Межитріях перевезено решей в С. Гор-оденського, а в Деліва і матері студ. Найдича. В Маріж-полі у Тараса Черняківського. Крім цього відбуваються-решей і в інших околишніх селах.

СТАНІСЛАВІВ. (Виклад про український націо-налізм.) Для 19. XI. п. р. відбувся тут виклад д-ра К. Ко-берського, редактора „Кооперативної Республіки“, на-тему: „Український націоналізм“. Основними темами укра-їнського націоналізму, на думку д-ра Коберського, є: 1) нехтування соціального питання, 2) амагання до зміцн-ривування громадянства, 3) імперіалістичні тенденції, 4) відкидання класів, „Україна понад все“, 5) відсутність-етичних основ. Усі видягнені прелементом теми були-дуже широко розвинені, але трохи за слабо аргументовані. Нічого нового не внесла й коротка дискусія, що весь час-стоїла на низькому рівні.

СТРИЙ. (Селянське віче.) В четвер 24. п. м. відбулося-у великій залі „Народного Дому“ селянське віче, скла-кане повітовою філією т-ва „Сільський Господар“ зі-заповідним рефератом посла стрийської округи п. Оста-па Луцького. На вічу було присутніх понад тисячу се-лян з повітів: Стрий—Скопе, Догіна і Жидичів. На ви-сок голови філії мєд. Думка вибрано преледником віча-о. Матковського з Дугів і тєд. Мельника зі Стрипи. У-незвичайно живій та цікавій двогодинній рефераті посла-Луцького накреслено ціле темо сучасного сільського-життя та висіли прелі українських господарських-установ і преледники зборам тєд. Укр. Парл. Репрезентатії в аграр-ній політиці. Преледник п. Луцький розв'язав віче по-ривній дискусії прийняв одностайно і серед описаних-усей присутніх. Віче було дуже поважною маніфестацією-українського селянства стрийської округи.

Честь народу наказує забезпечити життя тим, що в обороні його честі жертвували своє-здоров'я.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.90 і під.

Варшавська біржа.

3-проц. поз. 64.14, 39; 4-проц. поз. інвестиційна 98 і одна четвєртя; 4-проц. поз. доларова 51 і одна четвєр-та; 7-проц. поз. стабільна. 54.63, 55.25, 54.50.

Валюти і деіан.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 121.63, 123.94, 123.32; Голландія 358.30—49, 359.25, 357.45; Лондон 25.96, 29, 29.13, 28.83; Нью-Йорк-чеські 8.92.5, 8.94.5, 8.90.5; Париж 34.91, 35.00, 34.82; Прага-26.41, 26.47, 26.35; Швейцарія 171.55, 171.38, 171.12; Іта-лія 45.67, 45.89, 45.45; Берлін 211.90.

Англія.

Банк Польський 87.50, 88.21.

СПОРТ.

З діяльності ФІЛІП КАРПАТСЬКОГО ЛЕШАТАР-СЬКОГО КЛУБУ У ВОРОХТІ.

Одну з найактивніших філій має К. Л. К. у Ворохті-де тудули приїзди лешатарство не тільки як одні з-най-гарніших спортив, але також як важкий комунікаційний-чинник. Попри лешатарський спорт пропастує тем ідею-виробів лєш, приїзди, що в часом може стати поважним-джерелом дотодів тамошнього населення.

Малює на увазі, воротарський лешатарі арганізу-вали у себе філію КЛК, яка дуже добре розвивається. Різночасно зосилима прогулянами в сусідній селі пошир-ють членів філії лєш спорт чимраз більше. Минулого-сезону амагали в себе амагали в бігу і в споквах, які-під спортивних оглядом стояли на лєсові амагкому рівні-Колі амагали, що філія істає всею одні рїх та що та-мошній лешатарі ознакували вже техніку бігу, то не-дає нам валорую, що змігні відбудує амагали, які зможе-поважно zagrożувати лешатарим місцям. Лешатарі в Во-рохті звернули особливу увагу на народну волю і стара-ються, аби до лєш, амагали не амагали воша фабрика-тому й рішала амагати у себе лєш, однострїд, який упоми-приспосований до гудульської ноші. Виділ робить заходи-аби всі тамошні лешатарі бідили на лешатах амагкому ви-робу, прикрашених гудульських рішками. Маємо надію, що на політичній амагали амагали, якщо грошові об-ставини дозволять, будемо їх оглядати у Львові.

Заг. Віктор філії у Ворохті відбулися для 21. XI. п. р. в присутності 30 членів і 10 гостей. Новий Виділ вибрано в-такому складі: голова Гриць Мочерний, заст. голова-Лесь Ткачук, секретар Іван Мочерний, скарбник Дмитро-Росієвський, спорщик Василь Мочерний, господар Микола-Бойчук, Контр. Комісія: Єврія Жупник, Михайло Свєтук-Микола Гаврилик. Мир, судді: Н. Іванішин. Крім біж-уки справ рішено на всіх імпревах (амагалих, фестивал-набагах тощо) не амагати амагкоголих напінків, а член-ли зобов'язалися не пити амагкоголих тому, що амагкого-лі на ворог спорту.

З ЧЕСЬКОГО СПОРТУ.

Минулої неділі закінчилися (подібно, як і в Австрії)-перше руниш місцева професійна ліга козакого меча. Оськім змаганням добула Спарта (14 п.) перем. Славія (13 п.). Далші місця займають: Вікторія Шльон (12 п.), Вікторія-Жіжков (11 п.), Наход (10 п.), Кладно (9 п.), Во-геміанс (8 п.), Тешінер Ф. Ц. (7 п.), Лібєн (5 п.) і Ф. К. Шльон (2 п.) У другій лізі мєд. Чеські Карлі (16 п.), че-ред Жіжков і Нусовіце (по 13 п.).

Листування Редакції.

Вя. Проф. Іванічків, Подібри: Короткаві, амаг-радіою містким містким радо, якщо вони будуть ціка-ві для читачу. Прислає примухи: ми дуже спільно-скоротати.

Вя. Довисувачів зі Станіславова: Довис про клємєрт „Сурія“ ми вже помістали у числі 262, тому Вашого до-пису не використано.

Тисича Іппалізія УГА жде на поміч громадян-ства. Вшануйте їхні заслуги в місяці листопада! Чи ви є членом УКТОДІ у Львові, Руська 3? Рішиш виклада зничайного члена 6 зол. (50 сот.-місячно).

Театри.

Великий Миський Театр.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Знайти правдиве, щоб було добре“ (Абон. 3).
Неділя, 27. XI. год. 3.15 веч. „Кармел“ (з Марією Софія).

Театр Річнородностей.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Поцілуй перед зеркалом“ (Абон. 3).

Кіно.

АПОЛЬО: „Скінчена пісня“ (Ліліана Гейл).

АПОЛЬО: „Непотрібна“.

АТЛАНТИК: „Пісня ночі“.

КАСІНО: „Жінки без будучини“.

КОЛЬОСЕЙ: „Терни долі“, режис. „Ю-Ю“.

КОПЕРНИК: „Кіноманьяк“ (Гарольд Льюїс).

МАРУСЕНЬКА: „Кіноманьяк“ (Гарольд Льюїс).

МІРАЖ: „Трейлер Горн“.

ОАЗА: „Мексиканка“ в режис.

ПАЛАС: „Атлантида“ (Бріг. Гейл).

ПАН: „Цісареза Елісавета“.

ПАСАЖ: „У тигрових китях“ (Боб Костер).

ПРОМІНЬ: „Чотирьох із легію“.

СТИЛЕВ: „Над ранком“, „Гра на саксофон“ (Рамон Новаро). „10 хвилин життя“ (Льорель і Гарлі).

УТІХА: „Боротьба за честь“ (Кей Мейлард).

ХИМЕРА: „Князь Бубуль“ і комедія.

Закордонне радіо.

Субота, 26. листопада 1932.

Кенігсберг (217.1) 11.30 Концерт, 19.00 Спіл, 20.00 Вечір комік, Братислава (278.8) 16.10 Концерт, 20.35 Оп. музика, Штрасбург (345.2) 21.40 Галевий концерт, Гельсінгфорс (368.1) 17.25 Скрипка, Бухарест (394.2) 20.45 Спіл, Аальсгер, Білгород (430.4) 20.00 „Домок трьох дівчат“ оп. Шуберта, Рим (441.2) 17.30 Музика 20.45 „Фата Мелерба“ муз. казка Гуї, Прага (488.6) 19.35 Кабарет, 20.35 Пісочки, Мінхен (532.9) 20.00 Веселий вечір, Будапешт (550.5) 12.05 Співоочний концерт, Харків (937.5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 14.30 Концерт для дітей, Гутзен (1976) 20.40 „Фальстаф“ оп. Верді.

Неділя, 27. листопада 1932.

Братислава (278.8) 17.45 Концерт, 20.00 Музика, Копенгаген (281.2) 12.00 Концерт, 20.15 „Мр Синдерс“ муз. комедія, Мілан (331.4) 20.30 „Федора“ оп. Джордана, Бухарест (394.2) 20.00 „Сильвія“ оп. Кальмана, Берлін (419) 20.00 „Драйвалте Шахтельн“ оп. Коля, Білгород (430.4) 12.05, 16.00 Нар. пісні, 21.15 Вісньова оркестра, Стокгольм (436.4) 20.00 Опера, Прага (488.6) 7.30, 15.30, 21.00 Концерт, Вілен (517.2) 11.00, 17.00 Концерт, 20.05 „Кондолера“ оп. Сузієна, Рига (525.4) 17.00 Пісні, Рідінкс-Кавара, Харків (937.5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 16.35 Мист. трансмісія, 24.00 Тайм. музика.

Львівське радіо.

Субота, 26. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10 Гра-нофон, 13.10 Метеоролог. комунікат, 13.15 Шк. поранок, 15.40 Господ. комунікат, 15.50 Вісньові вістки, 16.00 Для старших дітей: „Індіанці із Маршалівської вулиці“, 16.25 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Шляхом окрайних замків, 17.00 Аз. для хорих, грамофон, 17.40 Актуальний відчит, 18.00 Музика, 18.55 „Ю-Ю“ вес. фейлетон, 19.10 Всячина, 19.30 На озиді, 19.45, 21.50 Прес. рад. денник, 20.00 Тр. з Амстердаму оп. Верді „Фальстаф“, 20.45 Спорт, 23.10 „Брілломані та бріджотрагедія“, 23.25 Комунікати, 23.30 Танк. музика.

Неділя, 27. листопада 1932.

11.35 „Релігійне умотивування місії“, 11.58 Час, 12.05 Академія в честь Вісньовського, Метеоролог. комунікат, 14.00 Рілля-метеор. комунікат, 14.05 „Останній заход перед зимою в господарстві“, 14.25, 15.00 Нар. пісні (хор), 14.40 Що чути, що треба знати, 16.00 Для молоді „Що чути в світі“, фейлетон, 16.25, 18.30 Грамофон, 16.45 Подорож по польському тижню, 17.00 Грамофон, Сільва рерум, 17.40 Вісній конкурс II. Веселої неалі, 18.00 Пісні, 18.49 Всячина, 19.00 „Вісній“ Вісньовського, акад., 19.45 Вісній конкурс: „Вгадай, хто співає?“, 20.00 Спіл, Ляльський (тенор), 20.25 Спіл, Гавр. Кінгіліна (бас), 20.45, 22.00 Концерт, 21.50 Спорт, 22.25 Концерт Півальського, 23.00 Комунікати, 23.10 II ч. реві „Ю-Ю“.

СНІГІВЦІ Del-Ja

одинок охорона здоров'я перед зимом та вогкістю

Найменший модель з рипс. гуми в ріжних барвах, також до низьких каблуків.

З чорної лйкерованої гуми, надзвичайно теплі, також до низьких каблуків.

Для дітей із чорної лйкерованої гуми вел. 3—12 зол. 7.—, вел. 13—16 зол. 8.—.

Охоронники до снігівців 90 сот. Мазь до чищення снігівців 90 сот.

Дістати можна у всіх філіях і заступництв.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Просвіта“ дякує районній Молодіжній в Рогізні за „Дар“ 6 зол. з нагоди іменни о. М. Телеса, голови читальні. 894 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФІРАНКИ зол. 8.50, колдри правд. зовна, брокати, накладки, найбільший вибір, найдешевше: Фрайліх, Львів, Сикстуська 21. 561-2

МЕБЛІ елегантні та тривкі на догідні спати: „Меблосплат“ Городецька 7. 689 10—10

КАТАЛОГ КНИЖОК по знижених цінах висилає Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10. 878 2—2

КАГАНЦІ, ретиз. лийчочки, шорки викуе, направляє найдешевше робітня римсько-галітерійна Н. Барера, Сикстуська 2. 370 20-33

ВЕЧІРНИЙ КУРС КРОЮ від 1-го грудня за зниженою оплатою у Вишій Кравецькій Школі Козловської, Академічна 22. I. п. 887 1—2

ЦІННИК ОГолоШЕНЬ у щоденнику „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстів і 8 шпальт оголошень.

Дрібні оголошення від слова:

мж. односторонній або його місце в рубриці оголошень зол. 0.15
I — односторонній надіслане і невирішени 0.30
I — „ в текст і колонках 0.15
I — „ на першій сторінці 0.25

натривовілляні по зол. 0.15
зупино, продаж, винос і т. п. 0.10
шукаючи праці 0.08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 380—
„ 1/2 200—
„ 1/3 110—
„ 1/8 60—
Текстові сторони 30 проц. дорожче.

OVOMALTINE

Овомальтина смакує дітям надзвичайно, при цьому це засіб небуденної відзначної вартості. Омомальтина побуджує апетит, а через свою легкострайність забезпечує регулярне ділення всіх органів. Омомальтина — екстракт із свіжих яєць, молока, солоду і какао — витворюється при низькій температурі, завдяки чому зберігається ціле багатство відживчих субстанцій.

ЧАРКА ОВОМАЛЬТИНИ — ЦЕ ЧАРКА ЗДОРОВ'Я!

Овомальтину дістати можна у всіх аптеках і дрогеріях. — Ціни: пущка 125 грам. зол. 2.50, 250 грам. зол. 4.80, 500 грам. зол. 7.80. — Зразки і брошури висилає безплатно.

FabrykaChemiczno-Farmaceutyczna Dr. A. WANDER, Sp. Akc. Kraków

ФАБРИКА ГУМОВИХ ВИРОБІВ „BRAGE“

ВАРШАВА, СТАЛЕВА 9.

поручає по цінах конкуренційних:

ГУМОВІ МЯЧІ

КАБЛУКИ ГУМОВІ „МАРС“ І „БРАГЕ“

ПЛИТИ ГУМОВІ НА ЗОЛІ

ПЛИТИ ГУМОВІ ДО НАПРАВИ КАЛЬОШВ

ПЛИТИ ГУМОВІ ЛЯКЕРОВАНІ

ЦЕМЕНТ — КЛЕЙ НЕЗАПАЛЬНИЙ

ГУМУ ДО ВИТИРАННЯ ОЛІВЦЯ І ЧОРНИЛА

РУЧКИ ДО РОВЕРІВ ТА КИРКІВ ДО ЛЕЩАТ

ДУШІ ДО КОПАНИХ МЯЧІВ

ХІРУРГІЧНЕ ПРИЛАДДЯ.

НА БАЖАННЯ ДОКЛАДНІ ОФЕРТИ.

СТОЛЯРНЯ Хоркавого вже відчинена при вул. Лукасевича 4. 893 1—1

ПРОДАМ 8 томів Історії М. Груші го. Зголошення до Адм. „Діла“ під зол.“. 877 2—2

ЧОМУ ВСІ жадають тільки тістечок з цукорні Д. Стецькова, Миколая 7? — Бо вони найліпші! 758 1—1

ОГолоШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЧОРНИЛО до писання, СИНКА до біля і ШВАРЦ до язуття — замовляйте лише в одинокій українській кооперативній фабріці

„З О Р Я“, ЛЬВІВ — БОГДАНІВКА.

Нововідчинений першорядний магазин

ПАНЧОХ

„М А Н О Н“, Сапига 1 (ріс Коперника) поручає панчохи, рукавички і біля, по цінах крізових.

ПЯНИНА

першорядні по знижених цінах; на догідних умовах. Купно, продаж; азіна уживаних інструментів.

НОВАЦКІ

Пісудського 17.

Тел. 35-21.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8— золотих — без переслани.

МЕБЛІ ГНУТІ фабрик Тонет і Мазова, МЕБЛІ БЮРОВІ — рогами та ділки кокосові і всім виробі з дерева поручає

А. КОНЕВИЧ.

Львів, Баторого 12, тел. 76-00.

892 Ціни значно знижені! 1-5